

لَثَمَ : مود ل ص ف

تاملظ

- «هللا نذا توى بى ف»
- تاملظ لَثَم ؛رون لَثَم

«هللا نذا تويب يف»

دشاپ روماء وعومجم دياب ام تح هك تساي ياهزيچ كي نايب اجني رد هف يرش آي دوصقم الصا : تساي آلابند هك يا هي آلاح . مدرك ضرع اراه نيا هك ، يرحدوصقم هچو يلى وأت دوصقم

اهيف ركذوي وعفرت نأهللا نذا تويب يف
* لاصل او و دغلاب اهيف هل حبسوي همسا
ركذو نع غيب الو ةراجت مهيهلت ال لاجر
نوفاحي ةالزل اءاي و ةالصل اءاق او ةاللا
[1] راصب ال او بولق ال اهيف بلقت اموي

هماع تاي اور رد «تويب»

نأ : هك تساي ياه هناخ رد دومرف لاعت م يادخ هك لثم نيا «عفرت نأهللا نذا تويب يف»
ال و ةراجت مهيهلت ال لاجر لاصل او و دغلاب اهيف هل حبسوي همسا اهيف ركذوي وعفرت
«هللا ركذو نع غيب»

ناشدوخ ، تساي فورعم و ربتعم باتك تساي تنس له ارب هك ي طوئس «روثنملا ردلا» باتك رد
دنا هدرك لقن

كلام نب سنأ نع هيودرم نبا جرخ او
هللا يلس هللا لوسر ارق : لاق ةديربو
هللا نذا تويب يف { ةيال هذه ملسو هيلع
تويب ي : لاق لجر هيل اءاق { عفرت نأ
ءاي بنال تويب : لاق هللا لوسر اي هذه
هللا لوسر اي : لاق ركب وبأ هيل اءاق
لاق ةمطافو يلع تيبل اهنم تيبل اذه
[2] اءلضافأ نم معن

لوسر اي : درك ضرع و «-مالسل اءاي- ةمطاف و يلع تيبل» درك هراشا ركبوبا هك
شلبق نوچ ؟ درك ار لاؤس نيا اچ ؟ تساه هناخ نأ زا هناخ نيا اي «؟مهنم تيبل اذه ؛هللا
»، [3] ءاي بنال تويب كلت : دندومرف ربم اي

تويب «. تويب يف» هي آي نيا : دندومرف ترضح ، تساه نأ ريسفت رد تساه مهم يلى نيا
؟ اهنم تيبل اذه ؛ تفگ - اءاي لعل هللا مالس - هقىدص ترضح تيبل هب درك هراشا ركبوبا . تساي بنأ
؟ تساي توبن تويب زا تيبل نيا ينعي تساي بجع يلى

يئم نوكت نأ يضرّت امأ : دندومرف ترضح هك تساي تلزنم ثيدح قباطم ، ثيدح نيا هئاك تسرد
يسوم هب تبسن نوراھ تلزنم وت تلزنم يهاوخ يمن يلع اي «؟ [4] يسوم نم نوراھ ةلزنم ب

نیا حیحص لقن هکلب ، «يَبْنَب تَسَل كَنَّا اِلْ» :دندومرفن ترضح .دوب ربمایپ هک نوراه ؟دشاب
وت هک نیا هن تسین توبن رگید نم زا دعب هک منک هچ یلع ای ، «يَدْعَب يَبْنَب اِلْ هَنَّا اِلْ» : تسا
ایبنا زا ام مئأم اقم :دنیوگ یم هعیش اذل و دنک یم قرف ترابع ود نیا یلیخ ،یتسین توبن
،ینوراه نوچ وت اما تسین توبن نم زا دعب هدش متخ ،توبن نوچ .تسا رتالاب

اهلضافا نم ؛ةمطاف و یلع تیب

ترضح ؟اهنم تیبالا اذهأ :تفگ رکبوبا ، «ءایبنا اِلْ تَوُيُب کَلت »:دندومرف ترضح یتقو اذل
«اهیلاعأ نم مَعَن» :دندومرف

تسا هفیرش یآ نیا یالاب الابر تویب زا تیب نیا

[1] ۳۶-۳۷ هیآ ،رونال هروس

[2] ۲۰۳ ص ۶، ج ،روثأمالاب ریسفتلایف روثنم ردل باتک

[3] انثدح :لاق ، یزارلایلع نب نیسحل نب دمحا ةعرز وبأ انثدح :لاق هیوحنف نبا انربخأ [۱۹۷۰] انثدح :لاق یسوباقال دمحم نب رذنمال انثدح :لاق ةفوکلاب ینادمهلا دیعس نب دمحا سابعل وبأ
ةدیرب نعوسنأ نع ثراحال نب عیفن نع بلغت نب نابأ نع یبأ یثدح :لاق دیعس نب نیسحل
نأ هلل نذا تویب یف} :ةیآلهذه - ملسو هیلع هلل یلص - هلل لوسر أرق :لاق امهنع هلل یضر
:لاق ؟هلل لوسر ای هذه تویب یأ :لاق لجر ماقف {راصبألاو} هلل یلإ {همسا اه یف رکذیو عفرت
- اهنم تیبالا اذه هلل لوسر ای :لاقف - هنع هلل یضر - رکب وبأ هیلإ ماقف :لاق . "ءایبنا اِلْ تویب"
نع نایبالاو فشکلال یبلعثلال ریسفت باتک) "اهلضافا نم معن" :لاق ؟ةمطافو یلع تیبل
(۲۷۴-۲۷۳ ص ۱۹، ج ،ریسفتلاراد ط نآرقلال ریسفت

[4] دعس نب میهاربإ تعمس :لاق دعس نع ،ةبعش انثدح :ردنغ انثدح :راشب نب دمحم یثدح - ۳۷۰۶ [4]
نم نوراه ةلزنمب یثدح نأ یضرت اما :یلعل :ملسو هیلع هلل یلص یببالا لاق» :لاق هیبأ نع
(۱۹ ص ۵، ج ،ةیناطلسالط یراخبالاحیص باتک) . «یسوم

ةوزغ یف ،بللاط یبأ نب یلع ملسو هیلع هلل یلص هلل لوسر فلخ:لاق .صاقو یبأ نب دعس نع
یثدح نأ یضرت اما" لاقف ؟نایبصللاو ءاسنلال یف یثدح !هلل لوسر ای :لاقف .کوبت
(۱۸۷۰ ص ۴، ج ،یقابلادعب ت ملسم حیص باتک) . "یدعب یببالا هنأ ریغ ؟یسوم نم نوراه ةلزنمب

تملظ لثَم؛ رُون لثَم

تسا هی آ نی مه لابند، دنز یم تملظ لثَم لاعتم یادخ، رُون لثَم مامدا رد

ةَعِيقَبِ بَارِسَكْ مُهَلَامْعَا أَوْفَكَ نِي دِلْ اَوْ
هُدَجِي مُلْ هَاجْ اِذَا يَّتَحْ ءَامْ نَامَّطَلْ اُهْبَسَحِي
[1] ءَبَاسَحْ هَافَوَفْ هَذَنَعْ هَلْ لَ دَجَوَّوْ اَيَّيْشِ
رَحَبْ يِفْ تَامْلُطْكَ وَأْ *بَاسَحْ لَ اُيَرْسْ هَلْ لَ اَوْ
وَقَوَفْ نَمْ جُومْ وَقَوَفْ نَمْ جُومْ هَاشَغِي يَّجْلِ
جَرْحَا اِذَا ضَعَبْ قَوَفْ اُضْعَبْ تَامْلُطْ بَاسَحْ
هَلْ هَلْ لَ لَغَجِي مُلْ نَمَوَّوْ اِهَارِي دَكِي مُلْ هَدِي
[1] رُونْ نَمْ هَلْ اَمَفْ اَرُونْ

نَامَّطَلْ اُهْبَسَحِي عِيقَبِ بَارِسَكْ مُهَلَامْعَا أَوْفَكَ نِي دِلْ اَوْ
ءَامْ

هلصاف ءایبنا زا دنتفرن ار ءایبنا هار هک یناسک نیا: دیامرف یم دنز یم لاثم ود لاعتم یادخ
یروج هچ بارس دنم یم بارس لثَم دنده یم ماجنا هک یلامغا دندرک چک ار هداچ و هچوک نیا، دنتفرگ
تسا؟

رود زا، تسا چوپ ینیب یم یسر یم نآ هب یتقو دنز یم جوم دراد بآ هک دینیب یم رود زا نابایب رد
لّوا لاثم نیا «ءَبَاسَحْ هَافَوَفْ هَذَنَعْ هَلْ لَ دَجَوَّوْ اَيَّيْشِ هُدَجِي مُلْ هَاجْ اِذَا يَّتَحْ» دراد ینیامن کی
تَامْلُطْكَ وَأْ»: منک ضرع مه اوخ یم هک تسا یزیچ هب طوبرم هک مود لاثم، تسینیام ثحب هک تسا
ءایبنا هار هک ینیاهنیا لثَم، رُون لثَم لباقم رد رگید لاثم کی تسا بیجع یلیخ «يَّجْلِ رَحَبْ يِفْ
تسا تاملظ لثَم دنتفرن ار

اُفَكَ نَا: دیامرفب دش یم هک تسه مه اجنیا، مدرک ضرع هفیرش یآ نآ رد هک یلأوس نامه نیع
نیا زا مراد یدوصقم نم، هن: دیامرف یم ادخ یلو، کیرات رایسب بَش، تسا ملظمل لیل لثَم ناشل لثَم
رد سونایقا کی «يَّجْلِ رَحَبْ يِفْ تَامْلُطْكَ وَأْ»: دشاب زیچ دنچ دیاب لثَم نیا زا نم دوصقم، لثَم
«دیزفا یم نآ نورد یکی رات رب و دیآ یم یجوم نآ یور «جُومْ هَاشَغِي» کی رات شدوخ دیریگب رطن
هزات «بَاسَحْ وَقَوَفْ نَم» دنک یم هفاضا ار یکی رات دیآ یم یرگید جوم هرابود «جُومْ وَقَوَفْ نَم
قَوَفْ اُضْعَبْ تَامْلُطْ» هتفرگ یطی لغ ربا هک لب تسینی دیشروخ دیورب الاب جوم نیا زا یتقو
تملظ یور تملظ «ضَعَبْ

هتفاب مه هب یاه تملظ

ها هک هفیرش یآ نیا لیوأت رد لاعتم یادخ دوصقم، هن؟ دوبن سب کی رات بَش هب دنز لاثم ای
تسد هب تسد زیچ دنچ؛ تسا هتفاب مه هب یاه تملظ دوصقم، دنا دومرف - مالمسلا مه یلع - تیبل
تسا یبتارم یارب هیآ نیل تاملک زا مادک ره: دندومرف ترضح اذل، دنک یم تسرد ار اه نیا دده یم مه
رد، دندرک بصغ اهنیا هداد رارق شدوخ لثَم ار ام، لاعتم یادخ هک ار تیبل لها ام قح، ار تیاده قح هک
تملظ تشپ تملظ، نیب صاغ رب دنا هدرک قبطنم ماما ار اهنیا کت کت تیاور

دهاوخ یم یتقو و هک دنز یم فرح یروط هفیرش تای؟ تسا یخوش ندروخ لد نوخ لاس چنپ و تسیب
،دیوگ یم ن تملط کی دهب حیضوت ار تاملط ،لثم کی رد

«عیضی اهتیز داکی» ؛ «اهاری دکی مل»

کی دوش یم هک تسا تقو نآ ،دننک یم تسرد تاملط دنهد یم مه تسرد هب تسد ات دنچ :دیوگ یم
یولج دروایب ار شتسد رگا هک ییاج هب دسر یم «اهاری داکي مَلْ هَدَي جَرَحْ اِذَا» هک یکی رات
،دنب یم مه ار شدوخ تسد ،شتروص

مه اچنیا دهد یم رون یروچنیا وا «رَانْ هَسَسَمَتْ مَلْ وَلَ وَ عِيضِي اُهْتِيَزْ دَاكِي» دومرف رون یآ رد
؟تسا توافت ردقچ دینیبب ،دومرف «داکی» اتود «اهاری داکي مَلْ هَدَي جَرَحْ اِذَا» :دومرف

«اهالت اذا رمقلا و»

مهارف ار تاملط لثم مه اب یا هَدع مه اچنآ ،دندرک ققحم ار یهلا رون لثم مه اب یا هَدع اچنیا دش هچ
اهيخض و سمشلاو :دومرف سمش کرابم روس رد هک دمآ یم نم نهذ رد لاؤس نیا هشیمه .دندرک
تشپ یتقو هام هب مسق و شا یگدنبات و دیشروخ هب مسق :دیامرف یم «[2]اهيَلَت اذا رَمَقْلَاو
دنک یم غولط هام لّوا هک دوش یم ردقچ ؟دیآ یم سمش رس تشپ هام هشیمه ایآ ،دیآ یم دیشروخ رس
زا دعب هام اه تقو یلیخ درادن یعن نام ؟«اهيَلَت اذا رَمَقْلَاو» :دیامرف یم هیآ اچ ،دیآ یم دیشروخ دعب
،د نم هب :دیوگ یم دنز یم فرح یروط میرک نآرق اّما ،درادن یلکشم هفیرش یآ رهاظ ،دیآ یم دیشروخ
،موصعم ماما ؟دنک یم نیبم ار زیچ نآ یسک هچ ؛میوگب امش هب مه یرگیدی زیچ مهاوخ یم دیهذب

تسا نیا هیآ نیا نطاب :دندومرف ماما .دنیوگب دنهوخ یم هچ میمهف یم نم ام هک دنیامرفن ماما رگا
اب دیآ یم نم ربمایپ ،«اهيخض و سمشلاو» تسا سمش ،نم ربمایپ :دیامرف یم لاعتم یادخ هک
افیلخ و یصو شترضح زا دعب ،«اهيخض» دنک یم ادیپ رشن مالسا لاس هس و تسیب ،یلد نوخ هچ
:دندومرف ،«اهيَلَت اذا» لصفالب وا

يمليدلا ناميلس نع يبا ي نربخا :لاق
لاق ع هللا دبع يبا نع ريصب يبا نع
و سمشلا و لج و زع هللا لوق نع هتلأس
حضا ص هللا لوسر سمشلا :لاق ،اهاحض
اذا رمقلا و :تلق مهنيد سانلل هب هللا
و :تلق ع نينمؤملا ريما كلذل لاق اهالت
روحلا ةمئأ كلذ :لاق اهاشغي اذا ليللا
هللا لوسر لآ نود -رمألل اودب تسا نيذلا
ص هللا لوسر لآ ناك اسلجم اوسلج و ص
ص هللا لوسر نيذ اوشغف ،مهنم هب يلوأ
اذا ليللا و :هلوق وه و -روحلا و ملطلاب
،راهنلا عوض مهملظ يشغي :لاق ،اهاشغي
نم مامللا كلذ :لاق اهالجا اذا راهنلا و :تلق
هللا لوسر نيذ نع لأس ي ع ةمطاف يرد
و :هلوق هللا يكحف ،هلأس ي نمل يلج ي
[3]اهالجا اذا راهنلا

« هک تسا مولعم ،میتفرگ رارق الاح بخ «نی نمؤملاریما رَمَقْلَاو ،هللا لوسر سَمَّشلا»
لِلَّيْلَاو اهَيَّلَج اِذَا رَاهَنَلَاو»: هک نی ایدعب دهاش .دیآ یم دیشروخ تشپ هام «اهیلَت اِذَا رَمَقْلَاو
لوسر تیاده ،دش یم هدز یتحار هب فرح هک دوب یتقو :دندومرف ؟دوب عقوم هچ راهن «اهاشغی اِذَا
دوب هتسب ناشیاهناهده مه نیقفانم ،دوب ینلع -ملسو هلاو هیلع هللا یلص - هللا

تسا تاملظ رگید هک زور نآ زا دعب ،دیآ یم یکی رات بش ،«اهاشغی اِذَا لِلَّيْلَاو» ؟دش هچ شدعب اُم
یَفَکَیْلَع مَالَّسْلا) دوش یم یشاغ ،لیل هک تسه مه نیسای لآ ترازی رد ،تسا بسانم ردقچ
تسا هفیرش تایآ نوطب اه نی (4[یشغی اِذَا لِلَّيْلَاو

[1] ۳۹-۴۰ هیآ ،رونال هروس

[2] ۲ و ۱ هیآ ،سمشلا هروس

[3] ۴۲۴ ص ؛ 2 ج ؛ یمقلال ریسفت

لوق یف ،سابع نبا نع ،دهاجم یلإ هدانسإب ،دامح نبا نسحلل نع ،دمحم نبا دمأ نع :هنع و -11663
یلع :لاق ،اهالت اِذَا رمقلا و (هلآ و هیلع هللا یلص) یبنلا وه :لاق ،اهاض و سمشلا و :لج و زع هللا
لیللا و (مالسلا امهیلع) نیسحلل و نسحلا :[لاق] ،اهالج اِذَا راهنلا و (مالسلا هیلع) بلاط یبأ نبا
(۶۷۱ ص ؛ 5 ج ؛ نآرقلا ریسفت یف ناهربلا) .ةیمأ ونب اهاشغی اِذَا

[4] ۵۷۰ ص ،(یدهشملا نبال) ربكلا رازملا و 493 ص ،2 ج ،(یسربطلل) جاجلل لهأ یلع جاجتحإلا